

Ville Kirvesniemi

19.12.2025

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
stv@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto StV 21.11.2025 klo 9.00

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Esitetyistä muutoksista

Sairausvakuutuslain erityisraskausrahaa koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi erityisraskausrahaan oikeuttavien työtehtäviin tai työolosuhteisiin liittyvien raskaana olevan tai sikiön terveydelle vaaraa aiheuttavien tekijöiden osalta. Vaaraa aiheuttavien tekijöiden luettelo laajenisi nykyiseen nähden. Lisäksi erityisraskausrahaa olisi mahdollista saada osittaisena, jos työtehtäviin tai työolosuhteisiin liittyvä riski olisi mahdollista välttää työskentelemällä osa-aikaisesti eivätkä muut työnantajan toimenpiteet vaaralle altistumisen ehkäisemiseksi ja estämiseksi olisi riittäviä tai mahdollisia.

STTK pitää tärkeänä, että erityisraskausrahaa koskevaa sääntelyä päivitetään vastaamaan paremmin raskaussuojeludirektiivin (92/85/ETY) ja kansallisen raskaussuojeluasetuksen (143/2024) vaatimuksia. Tämä parantaa raskaana olevien työntekijöiden ja sikiön suojaa työelämässä ja tuo kansallisen lainsäädännön lähemmäs EU:n asettamia reunaehtoja.

Hallituksen esityksen mukaan sairausvakuutuslain 9 lukuun lisättäisiin uusi 4 a §, joka mahdollistaisi erityisraskausrahan maksamisen jatkossa myös osittaisena. Esityksessä todetusti erityisraskausrahaa voidaan maksaa tällä hetkellä ainoastaan täytenä. STTK kannattaa uudistusta, jonka myötä erityisraskausrahaa voisi jatkossa saada osittaisena osa-aikatyön ajalta. Tämä muutos tukee naisten asemaa työmarkkinoilla ja mahdollistaa joustavamman osallistumisen työelämään raskauden aikana. Nykyinen järjestelmä, jossa erityisraskausrahaa ei ole mahdollista saada osittain, voi johtaa tarpeettomaan työstä poissaoloon ja vaikuttaa kielteisesti naisten vuosituloihin ja urakehitykseen.

Ville Kirvesniemi

19.12.2025

Esitetyistä vaikutusarvioista

STTK pitää muutoksia myös tarpeellisina siltä osin, kun ehdotettu erityisraskausrahaan oikeuttavien vaaratekijöiden piirin laajentaminen parantaa niiden työntekijöiden asemaa, joiden kohdalla työhön liittyvää riskiä ei ole mahdollista poistaa, ja jotka joutuisivat jäämään työstään pois ilman erityisraskausrahaa. Kuten hallituksen esityksessä on todettu, tällaisissa tilanteissa työntekijät ovat saattaneet käyttää vuosilomapäiviä tai palkatonta vapaata. Mahdollisesti joissain tilanteissa työntekijä tai yrittäjä on jäänyt sairauslomalle ja sairauspäivärahalle taikka jatkanut työssä riskistä huolimatta. Etenkin viimeksi mainitussa tilanteessa esitetyn etuusmuutoksen voidaan arvioida parantavan vakuutetun ja sikiön turvallisuutta ja terveyttä.

Esityksen valmistelun yhteydessä on lisäksi tunnistettu riski siitä, että erityisraskausraha-oikeuden laajentumisen myötä työnantaja saattaa aiempaa useammin jättää noudattamatta velvoitteita työjärjestelyistä, joilla rajoitetaan tai ehkäistään altistumista vaaraa aiheuttavalle tekijälle, koska työnantajalle saattaa olla helpompaa myöntää työntekijälle erityisraskausvapaata ennemmin kuin muuttaa työoloja tai työaikoja turvalliseksi, tai järjestää työntekijälle muuta sopivaa työtä. Työntekijän näkökulmasta erityisraskausvapaalle ja -rahalle jääminen olisi usein taloudellisesti huonompi vaihtoehto työssä jatkamiseen verrattuna. Tällaisten mahdollisten syrjintää lisäävien tilanteiden välttämiseksi STTK painottaa työnantajan lainmukaista ja ensisijaista velvollisuutta tarjota turvallista työtä myös raskaana oleville työntekijöille ennen muiden vaihtoehtojen harkitsemista.

STTK tuo lisäksi esiin huolen työterveyshuollon roolista ja valmiuksista arvioida työntekijän terveydentilaa uusien vaaraa aiheuttavien tekijöiden näkökulmasta. On tärkeää varmistaa, että työterveyshuollolla on riittävä asiantuntemus ja resurssit tehdä arviointeja luotettavasti ja johdonmukaisesti.

Luovutuspäivärahaan esitetyt muutokset

Ei lausuttavaa

Erityishoitorahaan esitetyt muutokset

Ei lausuttavaa

Yleistä lausuttavaa esityksestä

STTK toteaa, että esitetyt muutokset ovat lähtökohtaisesti kannatettavia ja ne tukevat sosiaaliturvajärjestelmän ajantasaistamista vastaamaan paremmin EU:n asettamia vaatimuksia.

Ville Kirvesniemi

19.12.2025

Samalla STTK korostaa huolellisen toimeenpanon merkitystä sekä työterveyshuollon roolin vahvistamista, jotta uudistukset toteutuvat käytännössä tarkoituksenmukaisesti turvaten jokaisen muutosten piirissä olevien oikeudet tulevaisuudessa.

Lisätietoja

Ville Kirvesniemi, juristi,
ville.kirvesniemi@sttk.fi
040 681 8312